

Consultatiereactie wetsvoorstel afschaffen Collectiviteitskorting

De VRZ-Zorgverzekeraars – Zorg en Zekerheid, ONVZ en Eno – hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel ‘Afschaffen collectiviteitskorting zorgverzekering’. Dit wetsvoorstel beoogt de collectiviteitskorting af te schaffen met ingang van het jaar 2023. De VRZ-Zorgverzekeraars zetten zich gezamenlijk in voor een toekomstbestendige en duurzame gezondheidszorg, en willen hiermee bijdragen aan een toekomst waar de zorg in Nederland kwalitatief hoogstaand is en de kosten behapbaar blijven. De VRZ-Zorgverzekeraars delen daarom graag hun zorgen over het afschaffen van de collectiviteitskorting met u en wat de gevolgen zijn voor het toekomstig polisaanbod. Deze reactie is als volgt opgebouwd:

- 1. Een toelichting op de toegevoegde waarde van de zorgcollectiviteiten;*
- 2. Een aantal praktijkvoorbeelden waaruit deze toegevoegde waarde blijkt;*
- 3. Een toelichting waarom het polisaanbod integraal bekeken moet worden.*

1. Toegevoegde waarde van zorgcollectiviteiten

Zorgcollectiviteiten stellen werkgevers, patiëntenverenigingen, sportverenigingen, gemeenten en zorgverzekeraars in staat afspraken te maken om de gezondheid van hun medewerkers of leden te bevorderen en maatwerk te leveren aan specifieke groepen door interventies en aanvullende dekkingen te bieden. Neem stoppen-met-roken-programma's, fysiotherapie bij claudicatio, valpreventie in de aanvullende verzekering, programma's als keurdiabetes2om of initiatieven om gezonde voeding en beweging te stimuleren. Dergelijke groepsgerichte afspraken leveren een bijdrage aan gezondheid en besparen zorgkosten op de lange termijn, en helpen deelnemers met het kiezen voor gezondere opties. Groepsgerichte programma's dragen op deze manier ook bij aan zorginhoudelijke ondersteuning voor patiënten, kwetsbare groepen in de samenleving, werkgevers en werknemers, en bieden een op maat gesneden pakket dat de juiste handvatten biedt om gezondheid optimaal te bevorderen. Via zorgcollectiviteiten kunnen werkgevers bepaalde afspraken maken of doelen nastreven om de gezondheid van hun medewerkers te bevorderen, en kan maatwerk geleverd worden aan specifieke groepen. Daarnaast geven zorgcollectiviteiten de verzekerden een verenigde stem in Den Haag. Ook hierbij staat gezondheidswinst voorop. Zorgcollectieven zijn daarmee dus veel breder dan alleen kortingen.

Via collectieve zorgverzekeringen kan met maatgerichte vitaliteitsprogramma's worden gestart, zoals het omgaan met stress op de werkvloer, een health check en tips en inspiratie voor voldoende beweging en gezonde voeding. Patiëntenverenigingen hebben een middel in handen voor passende zorg tegen een goede prijs voor de bij hen aangesloten verzekerden, en om de leden te helpen bij het maken van gezonde keuzes. Gemeenten kunnen mensen met lage inkomens en hoge zorgkosten toegang geven tot een betaalbare aanvullende zorgverzekering (gemeentepolissen), dat stelt ook het CPB. Werkgevers kunnen werknemers specifieke arrangementen aanbieden om vitaliteit te bevorderen en uitval op de arbeidsmarkt voorkomen. Ook is het mogelijk om specifieke doelgroepen aan te spreken, zodat zij in een vroeg stadium de juiste zorg krijgen aangeboden.

Om de meerwaarde van collectieve arrangementen te kunnen ontsluiten is deelname aan zo'n collectief arrangement essentieel. Een financiële prikkel zoals korting of fiscaal vriendelijke bijdrage vanuit de werkgever werkt daarbij, zo is gebleken, het meest effectief. Als de bestaande korting dan toch afgeschaft wordt, pleiten wij in ieder geval voor een alternatieve (fiscale) prikkel om deelneming in collectieve arrangementen te vergroten.

2. Collectiviteiten in de praktijk

Om de toegevoegde waarde van collectiviteiten te illustreren is onderstaand een aantal praktijkvoorbeelden opgenomen.

Gemeenten

Gemeenten kunnen mensen met lage inkomens en hoge zorgkosten toegang geven tot een betaalbare aanvullende zorgverzekering (gemeentepolissen), dat stelt ook het CPB. Via gemeentepolissen kunnen programma's zoals het leefstijlprogramma 'Lekker in je lijf' kosteloos aan verzekerden met lage inkomens, die kampen met overgewicht, worden aangeboden. Dit programma focust op het volhouden van het gezonde gedrag, ook na afloop van het programma.

Ook zorgen collectieve afspraken ervoor dat zorgverzekeraars met gemeenten samenwerken op het gebied van schuldhulpverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning, welzijn/participatie en de Wet langdurige zorg. Een mooi voorbeeld is Welzijn op Recept. Dit programma stelt de huisarts in staat om mensen met psychosociale klachten door te verwijzen naar een welzijnscoach. Deze gaat met de patiënt op zoek naar een passende activiteit. Huisartsen geven aan dat het heeft geleid tot minder psychosociale klachten en minder onnodig zorggebruik, waardoor de druk op het spreekuur is verminderd.

Werkgevers

Kwalitatieve collectiviteiten zijn ook belangrijk voor aantrekkelijk werkgeverschap. Om de juiste mensen aan te trekken en te behouden is het voor een brede groep werkgevers van belang om onderscheidend te zijn en een meerwaarde te bieden aan werknemers. Door middel van collectiviteiten kunnen zij werknemers een arrangement aanbieden dat van toegevoegde waarde is, doordat deze zich richt op vitaliteitsbevordering, verzuimbegeleiding en leefstijlverbetering. Collectiviteiten kunnen daarbij ook worden ingezet om roken en overgewicht tegen te gaan en beweging en gezonde voeding te stimuleren. Hierbij kan gedacht worden aan in de praktijk succesvolle vitaliteitsactiviteiten zoals Stoppen met Roken campagnes op de werkvloer, maar ook op maat gemaakte gezondheidsmanagementtoepassingen, waarbij voor zware beroepen wordt ingezet op preventie voor het bewegingsapparaat en bij zittende beroepen juist meer op beweging.

De VRZ-zorgverzekeraars zien uitgebreide mogelijkheden om preventie te koppelen aan de invulling van collectiviteiten. Daarbij dient te worden benadrukt dat de meerwaarde van collectiviteiten verder reikt dan alleen het domein van de Zorgverzekeringswet. Dat betreft niet alleen de basisverzekering, maar ook de aanvullende verzekering en diensten die de zorgverzekeringswet overschrijden. Collectiviteiten kunnen daarmee bijdragen aan domein overstijgende samenwerking op het gebied van preventie en een gezonde leefstijl.

3. Bekijk het polisaanbod integraal

Naast de duidelijke meerwaarde die collectiviteiten kunnen bieden op het gebied van preventie en gezondheidsbevordering, is het ook belangrijk de rol van de collectiviteitskorting in het polisaanbod in ogenschouw te nemen. Het was verstandig dat voormalig minister Van Rijn in de Kamerbrief 'Monitor Polisaanbod 2020' de collectiviteitskorting tot en met 2021 op 5% wilde houden. Echter, nu minister Van Ark ervoor kiest om de collectiviteitskorting af te schaffen, vraagt dit in onze ogen des te nadrukkelijker aandacht voor de budget- en kloonpolissen op de markt. Er is immers geen sprake van een gelijk speelveld als de ene zorgverzekeraar geen collectiviteitskorting meer mag bieden, terwijl de andere zorgverzekeraar nog wel een kloon- of budgetpolis in de etalage heeft staan. Kleinere zorgverzekeraars kunnen dan minder goed concurreren met andere (grote) zorgverzekeraars,

aangezien zij niet de mogelijkheid hebben om budget- en kloonpolissen aan te bieden door hun beperkte schaalgrootte.

Uit eerdere correspondentie van minister Van Ark met de Tweede Kamer, en voorliggend wetsvoorstel, blijkt dat zij geen reden ziet om verdere actie te ondernemen dan wel onderzoek te laten doen ten aanzien van (nagenoeg) gelijke polissen. Dit terwijl de NZa juist aangeeft dat naast ingrijpen in de risicoverevening, aanvullende actie nodig kan zijn om ongewenst gedrag wat leidt tot zelfselectie weg te nemen. Voornamelijk omdat zorgverzekeraars op concernniveau (met verschillende risicodragers) hun verliesgevende budget- en kloonpolissen kunnen subsidiëren via winstgevende polissen. Ook blijkt uit onderzoek van de NZa dat in 2020 nog meer dan een kwart van de aangeboden (55) polissen nagenoeg gelijke kloonpolissen zijn (Monitor Zorgverzekeringen 2020).

De VRZ-Zorgverzekeraars willen benadrukken dat dit wetsvoorstel om enkel de collectiviteitskorting te schrappen, grote gevolgen heeft voor de zorgverzekeringsmarkt en pleiten daarom voor een zorgvuldige voorbereiding voor deze wet, waarbij het polisaanbod integraal bekeken wordt. Daarbij moet tenminste het afschaffen van de kloon- en budgetpolissen meegenomen worden.

Over de VRZ-zorgverzekeraars

Als zelfstandige kwaliteitszorgverzekeraars vindt de Vereniging van Kwaliteitszorgverzekeraars (VRZ) het belangrijk om een krachtig signaal te laten horen tegen de toenemende complexiteit in de zorg. Daarom hebben de zorgverzekeraars Eno, ONVZ en Zorg en Zekerheid de krachten gebundeld in de VRZ. Samen zetten we ons in voor keuzevrijheid, betrokkenheid en samenwerking. Dat is het recept voor kwalitatieve en betaalbare zorg voor iedereen.

Voor vragen over deze consultatiereactie kunt u contact opnemen met het secretariaat van de VRZ-Zorgverzekeraars (T: 071 582 51 00 | E: info@vrz.nl | I: www.vrz.nl)